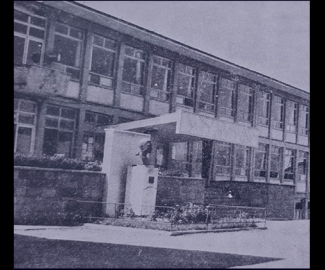
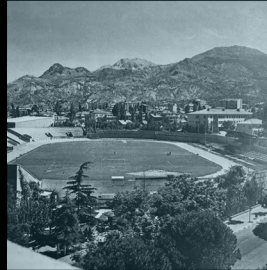
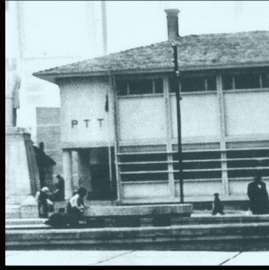
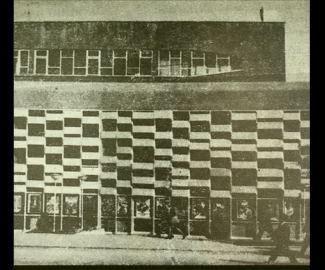
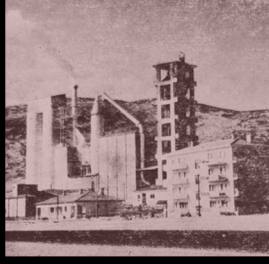
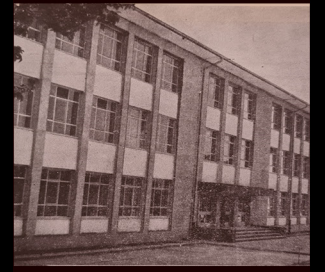

1950-1980

İsparta'nın 1950 Sonrası Çağdaş Yapıları

MİMARLAR ODASI
İSPARTA TEMSİLCİLİĞİ

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-399-264-4	Gizem GÜVLÜ ERHAN
Kitap Adı	Dizgi
Isparta'nın 1950 Sonrası Çağdaş Yapıları	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editörler	Yayıncı Sertifika No
Seda ŞİMŞEK ORCID iD: 0000-0002-1881-186X Ayşe Betül GÖKARSLAN ORCID iD: 0000-0002-6983-2660 Şule ÇELİK Sıdıka ÇETİN ORCID iD: 0000-0003-3307-0905	47518
	Baskı ve Cilt
	Vadi Matbaacılık
	Bisac Code
	ARC000000
Yayın Koordinatörü	DOI
Yasin DİLMEN	10.37609/akya.2699

Kütüphane Kimlik Kartı

Isparta'nın 1950 Sonrası Çağdaş Yapıları / editörler : Seda Şimşek, Ayşe Betül Gökarslan, Şule Çelik ve diğer.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.

607 s. : tablo, resim, şekil. ; 210x297 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253992644

1. Mimarlık.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Önsöz

'Modernizm' dünyanın farklı bölgelerinde meydana gelen toplumsal, kültürel ve sanatsal bir evrimin sonucunda ortaya çıkmıştır. O dönemde yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nde ulusal bir projeye evrilen bu süreç, dünyadaki diğer bölgelerden farklı bir gelişim göstermiştir. Ülkede son derece kısa bir sürede hayata geçirilen modernizm, 20. yüzyılın en iddialı ulusal ve toplumsal reform programlarından bir tanesini oluşturmuştur. Yeni benimsenen Cumhuriyet sonucunda meydana gelen devlet yapısındaki köklü değişimler, mimarlık alanına da yansımış, farklı aşamalardan geçen gelişim ve değişim süreci sonucunda bugün, 'Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı' olarak isimlendirilen, ortak üsluba sahip bir fiziki oluşum meydana gelmiştir.

Cumhuriyet'in ilk yapılarının inşası, başta başkent Ankara'da olmak üzere yoğun imar faaliyetleri ile 1930'lara kadar sürmüştür. 1. Ulusal Mimarlık Üslubu olarak da anılacak olan bu dönem az sayıda mimarla temsil edilmektedir. 1930'lu yıllarda ise çok sayıda yabancı mimarın sürece dahil olması ile başta eğitimle ilgili binalar ve diğer kamu yapıları olmak üzere yeni fiziki ortamı yaratan yapılar yükselmeye başlamıştır. Modern mimarlık akımlarının uygulamalarını temsil eden bu yapılarla çağdaş Türkiye'nin yeni yüzü belirmiştir. 1940'lı yıllardan 1950'lere kadar devam, '2. Ulusal Mimarlık Üslubu' olarak anılan dönem, özellikle kaynağını geleneksel Türk sivil mimarisinden alan bir anlayışı yansıtmıştır. 1950'li yılların mimarlık faaliyetlerinde egemen olan rasyonel-pürist anlayış, günümüze kadar etkinliğini sürdürmüştür.

Ortaya çıktığı dönemin özelliklerini yansıtan ve birçok Anadolu kentinin mimari kimliğinin oluşmasında önemli bir yere sahip olan dönem yapıları ve oluşturdukları dokular üstlendikleri elçilik görevleri nedeni ile araştırmaya, belgelenmeye ve korunmaya değerdir. Zengin bir tarihi geçmişe sahip olan ve çeşitli kent dinamikleri sonucunda modern döneme kuvvetli bir adım ile dahil olan Isparta Kent Merkezi'nde paralel süreçlerde bir çok yapı inşa edilmiştir. Bu yapıların içerisinde tescillenerek devlet tarafından koruma altına alınmış olanların sayısı oldukça azdır. Oysaki, inşa edildikleri dönemin modern malzemesi ve tekniği ile üretilen bu yapıların nitelikli olanların korunabilmesi, kent tarihinin farklı dönem temsilcilerinden oluşan zincirinin devamlılığı açısından büyük önem taşımaktadır.

Foreword

The social, cultural, and artistic evolution that occurred throughout the world led to the emergence of "modernism." This process, which in the newly formed Republic of Turkey developed into a national project, demonstrated a distinct development from that of other areas of the world. Modernism produced one of the most comprehensive national and social reform initiatives of the 20th century thanks to its rapid implementation. The newly adopted Republic caused significant changes in the state structure, which were reflected in the field of architecture. As a result of this development and change, which went through various stages, "Republican Period Turkish Architecture" emerged as a formation with a distinctive style.

Up until the 1930s, the Republic of Turkey continued to develop rapidly while constructing its first buildings, first in the capital city of Ankara. Few architects from this era, also known as the First National Architecture Style, are represented. New structures, particularly educational and other public buildings, appeared in the 1930s thanks to the participation of numerous foreign architects. The new face of contemporary Turkey has emerged with the construction of these structures, which represent the methods of modern architectural movements. From the 1940s to the 1950s, "2. The National Architectural Style" era was characterized by an understanding that drew inspiration from conventional Turkish civil architecture. The 1950s' predominant rational-purist understanding of architecture has been replaced.

Due to the embassy duties they perform, it is important to study, record, and protect the historical structures and their unique textures, which depict the traits of the era in which they emerged and define the architectural identity of many Anatolian cities. Isparta City Center, which has a rich historical background and has been strongly incorporated into the modern period as a result of various urban dynamics, saw the construction of numerous buildings in parallel processes. There are very few of these structures that are officially registered and under state protection. However, the continuity of the chain made up of representatives from various eras of the city's history depends greatly on the preservation of the qualified ones of these structures, which were built using modern materials and techniques of the time they were constructed.

Önsöz

Bu bilinçle, kentin mimarlık ve mimari koruma konularındaki iki önemli paydaşı olan; S.D.Ü Mimarlık Fakültesi ve Isparta Mimarlar Odası İl Temsilciliği birlikte bir çalışma kurgulamış ve bu kıymetli eser ile süreci sonuçlandırmıştır. Bu eserin gizli paydaşları, 2021-2022 bahar döneminde ilgili seçmeli dersler kapsamında yapmış oldukları çok sayıda alan çalışmasının verilerini bizimle paylaşan, Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Bölümü öğrencileridir. Söz konusu veriler, yazarların yürüttüğü literatür ve arazi çalışmaları ve Mimarlar Odası İl Temsilciliği'nin ilgili komisyonunun üyelerince yürütülen bilgi ve belge edinme çalışmaları sonucunda tamamlanan bu kitap, çalışma ekibinin, başta Isparta halkı olmak üzere, akademik camia ve ilgili kurum/ kuruluşlara bir hediyesidir.

Kentin tarihsel sürecinde, 1923-1980 yılları arasında inşa edilmiş ve bu dönemin fiziksel sürdürülebilirliğinin elçisi olma görevini üstlenmiş olan 'Isparta'nın Çağdaş Cumhuriyet Dönemi Yapıları'nın belgelenmesi ve aktarılmasında büyük emeği geçen, gönüllü olarak sürece dahil olan herkesi yürekten kutlar, teşekkürlerimizi sunarız...

Süleyman Demirel Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi - Mimarlık Bölümü
Restorasyon Anabilim Dalı Başkanı
Doç. Dr. Seda ŞİMŞEK

Foreword

Due to this awareness, the S.D.Ü Faculty of Architecture and the Provincial Representative of the Isparta Chamber of Architects jointly set up a study and brought the process to a successful conclusion with this priceless work. The unseen participants in this project are the Süleyman Demirel University Department of Architecture students who shared with us the results of numerous field studies they conducted as part of relevant elective courses during the spring semester of 2021-2022. This book is a gift from the study team to the academic community and related institutions/organizations, especially the people of Isparta. It was completed as a result of the aforementioned data, the literature and field studies conducted by the authors, and the information and document acquisition studies carried out by the members of the relevant commission of the Chamber of Architects Provincial Representative.

We would like to express our sincere gratitude to everyone who helped with the documentation and transfer of the "Contemporary Republican Period Buildings of Isparta," which were constructed between 1923 and 1980 as part of the city's historical process and assumed the role of being the ambassadors of this era's physical sustainability.

Suleyman Demirel University
Faculty of Architecture - Department of Architecture
Head of the Department of Restoration
Assoc. Dr. Seda ŞİMŞEK

Sunuş

Mimarlık, geçmişten günümüze bir toplumun tarihini, kültürünü, inancını ve değerlerini yansıtan disiplinler bütünüdür. Mimarlık mirasının korunması ise geçmişin izlerini gelecek nesillere aktararak toplumun kimlik duygusunu güçlendirmeyi amaçlar; aynı zamanda insanların geçmişlerine olan bağlılık hislerini canlı tutarak köklerini hatırlamalarını sağlar.

Türkiye, coğrafyası gereği siyasi ve ekonomik değişim ve dönüşümlerin yoğun yaşandığı bir ülkedir. Bu durum, mimarlık alanında da belirgin bir şekilde kendini göstermektedir. 20. yüzyılın başında Cumhuriyet dönemiyle birlikte Türkiye, mimarlık alanında farklı stiller, teknikler ve yaklaşımların yer aldığı bir döneme girmiştir. Geleneksel mimari üsluptan ayrılan ve yeni bir ifade biçimi arayan bir yaklaşım olarak "Modernizm", bu değişim ve dönüşüm sürecinin bir parçasını oluşturmaktadır.

Ülkemizde, çeşitli medeniyetlerin izlerini taşıyan yapıları, birçok kültür ve inanca yönelik mimari eserleri görmek mümkündür. Bu yapıların korunmasına yönelik çalışmalar kanun ve yönetmeliklerle belirlenmiştir. Bu kapsamda geleneksel mimari yapıların tescil süreci devam etmektedir. Ancak, Cumhuriyet dönemine ait Modern Mimarlık yapılarına yönelik koruma kavramının niteliği ve içeriği henüz oluşturulmamıştır. Bu nedenle, Cumhuriyet dönemini temsil eden Modern Mimari eserlerin Kültürel Miras statüsünde tescillenmesi çok yavaş ilerlemektedir. Ülkemizde kentsel dönüşüm çalışmalarının koruma bilincinden bağımsız yürütülmesinden dolayı, bu yapılar gün geçtikçe coğrafyamızdan silinmektedir. Tarihsel akışta süreklilik kesilmekte ve kentsel bellek açısından bir dönem yok olmaktadır.

Modern Mimarlık mirasına sahip çıkmamanın öneme dikkat çekmek, farkındalık oluşturmak amacıyla Mimarlar Odası Isparta Temsilciği olarak göreve geldiğimizde ilk olarak "Tarihi Yapılar ve Koruma Alanları Çalışma Komisyonu"nu oluşturduk. Değerli üniversite hocalarımız ve mimarlardan oluşan komisyon kapsamında SDÜ ve MAKÜ Mimarlık fakültelerinin akademisyenleriyle bir çalışma gerçekleştirdik. Çalışmanın sonucu olarak bu kıymetli kitap hazırlanmıştır. Kapsamlı bir envanter araştırması ve saha çalışması neticesinde ortaya çıkan bu eserde çeşitli fonksiyonlara sahip 100'e yakın yapı ele alınmıştır. Kentimizin kültürel miras zenginliğini vurgulayan bu çalışmanın koruma faaliyetlerinin planlanmasında öncülük etmesi hedeflenmiştir.

Introduction

Architecture refers to the whole of disciplines that reflect the history, culture, belief and values of a society from past to present. Conservation of architectural heritage aims to strengthen the sense of identity of the society by transferring the traces of the past to future generations; it also helps people remember their roots by keeping their sense of attachment to their past alive.

Due to its geography, Turkey is a country where political and economic changes and transformations are experienced intensely. This is evident in the field of architecture as well. At the beginning of the 20th century, with the Republican era, Turkey entered a period in which different styles, techniques and approaches took place in the field of architecture. "Modernism", as an approach that separates from the traditional architectural style and seeks a new form of expression, forms a part of this process of change and transformation.

In our country, it is possible to see structures bearing the traces of various civilizations and architectural works of many cultures and beliefs. Efforts to protect these structures are determined by laws and regulations. In this context, the registration process of traditional architectural structures continues. However, the nature and content of the concept of protection for the Modern Architecture buildings of the Republican period has not been established yet. For this reason, the registration of Modern Architectural works representing the Republican period in the status of Cultural Heritage is progressing very slowly. Due to the fact that urban transformation works in our country are carried out independently of conservation awareness, these structures are being erased from our geography day by day. The continuity in the historical flow is interrupted and a period disappears in terms of urban memory.

When we took office as the Isparta Representative of the Chamber of Architects in order to draw attention to the importance of protecting the heritage of Modern Architecture and to raise awareness, we first established the "Historical Buildings and Protected Areas Working Commission". We conducted a study with the academicians of SDÜ and MAKÜ Architecture faculties within the scope of the commission consisting of our esteemed academicians and architects. As a result of this work, this valuable book has been prepared. In this work, which emerged as a result of a comprehensive inventory research and field work, nearly 100 buildings with various functions were

Sunuş

Isparta'nın modern mimarlık mirasını belgelemek, korumak ve kentin tarihini, kltrn ve kimliğini gelecek nesillere aktarmak amacıyla hazırlanan "1950 Sonrası Isparta'nın aędař Yapıları" kitabında emeği geen herkese teşekkrlerimizi sunuyoruz. Isparta'nın eşsiz bir Őehir olarak varlığını srdrmesi temennisiyle bu eseri halkımıza ve ilgili kurum/kuruluşlara armağan ediyoruz.

Mimarlar Odası Isparta Temsilciliği 19. Dönem
Ynetim Kurulu yeleri

Introduction

We would like to thank everyone who contributed to the book "Contemporary Buildings of Isparta After 1950", which was prepared to document and protect the modern architectural heritage of Isparta and to transfer the history, culture and identity of the city to future generations. With the hope that Isparta will continue to exist as a unique city, we present this work to our people and related institutions/organizations.

Chamber of Architects Isparta Representation
19th Term Board Members

İçindekiler

KONUT YAPILARI	1
' <i>1950 Sonrası Isparta'nın Kooperatif Yapıları</i> ' -	1
Prof. Dr. Sıdıka Çetin, Gizem Güvlü Erhan	
' <i>1950 Sonrası Isparta Modernist Konut Mimarisi</i> ' -	61
Dr. Öğr. Üyesi A. Betül Gökarslan	
İDARİ YAPILAR.....	281
' <i>Isparta'nın 1950-1980 Dönemi İdari Yapıları</i> ' - Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Çelebi Gürkan	
TİCARİ YAPILAR	315
' <i>Isparta'nın Çağdaş Ticari Yapıları</i> ' - Gamze Akyol, Doç. Dr. Seda Şimşek	
SAĞLIK YAPILARI.....	365
' <i>Isparta'nın 1950-1980 Arası Sağlık Yapıları</i> ' - Gizem Güvlü Erhan, Prof Dr. Sıdıka Çetin	
EĞİTİM YAPILARI.....	389
' <i>Isparta Modern Mimarlık Dönemi (1950-1980) Eğitim Yapıları</i> ' -	
Dr. Öğr. Üyesi A. Betül Gökarslan, Doç.Dr. Elif Çelebi Karakök	
SANAYİ YAPILARI.....	447
' <i>Isparta'nın 1950 Sonrası Sanayi Yapıları</i> ' - Dr. Öğr. Üyesi Hilal Tuncer Pürselim	
SOSYO-KÜLTÜREL YAPILAR.....	479
' <i>Isparta Kentinde 1950-1980'ler Modernizminin Mimari İmajları: Sosyo-Kültürel Yapılar</i>	
'- Dr. Öğr. Üyesi Ülkü Çelebi Gürkan	
KONAKLAMA YAPILARI	509
' <i>1950 Sonrası Isparta Konaklama Yapıları</i> ' - Dr. Öğr. Üyesi Hilal Tuncer Pürselim	
DİNİ YAPILAR	533
' <i>1960'lı Yıllarda Isparta'nın Çağdaş Dini Yapıları</i> ' - Öğr. Gör. Esra Büyükemir Karagöz	
Doç. Dr. Seda Şimşek	
ÇAĞDAŞ YAPILARDA STRÜK TÜR VE MALZEME	561
' <i>Isparta'nın Çağdaş Yapılarında Strüktür ve Malzeme</i> ' -	
Dr. Öğr. Üyesi Kübra Sümer Haydaraslan	
ÇAĞDAŞ YAPILARDA DETAYLAR.....	571
' <i>Isparta'nın Modern ve Çağdaş Yapılarında Detaylar</i> ' - Mimar Şule Çelik	

Yazarlar

Prof. Dr. Sıdıka ÇETİN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi

Doktora Öğrencisi Gizem GÜVLÜ

Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık, Planlama ve Tasarım ABD

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Betül GÖKARSLAN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Ülkü ÇELEBİ GÜRKAN

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Doktora Öğrencisi Gamze AKYOL

Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Betül GÖKARSLAN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Doç. Dr. M. Elif KARAKÖK

Akdeniz Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Hilal TUNCER PÜRSELİM

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Öğr. Gör. Esra BÜYÜKEMİR KARAGÖZ

İstanbul Gelişim Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü

Doç. Dr. Seda ŞİMŞEK

Süleyman Demirel Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Kübra SÜMER HAYDARASLAN

Süleyman Demirel Üniversitesi

Mimar Şule ÇELİK

Mimarlar Odası Antalya Şubesi Isparta Temsilciliği 19. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi ve ITSO 13. Meslek Komitesi Üyesi, Karınca Plan Proje Mim. İnş.Taah.San.Tic. Ltd. Şti Kurucusu